

Dosarul nr. 3r-347/23
2-22001088-01-3r-27122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostab, G. Dașchevici)

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul depus de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „ZVN Corcom”, Cergă Mihail,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată intentată de Societatea Comercială „ZVN Corcom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva încheierii din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „ZVN Corcom”, Cergă Mihail, împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 04 ianuarie 2022, SC „ZVN Corcom” SRL, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând anularea ca fiind ilegală a deciziei nr. 661/3304 din 02 septembrie 2021 emisă de Direcția Generală Control Post Operațional a Serviciului Fiscal de Stat și toate actele preparatorii a acestui act administrativ și anularea ca fiind ilegală în partea respingerii contestației prealabile a deciziei nr. 645/364 din 02 decembrie 2021 emisă de Serviciul Fiscal de Stat.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de S.C. „ZVN Corcom” S.R.L.

La 27 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea cereri de apel și casarea hotărârii primei instanțe. Totodată, apelantul și-a rezervat dreptul de a depune cererea de apel motivată după luarea de cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe.

Prin încheierea din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, din motiv că apelantul nu a depus cererea de apel motivată în termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 15 decembrie 2023, lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, a depus recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că concluzia instanței de apel prin pretinsa omitere a termenului de depunere a apelului motivat este eronată, deoarece la materialele cauzei lipsește avizul de recepție a hotărârii motivate a primei instanțe și până la moment nu a recepționat hotărârea motivată, nu a existat nici o înștiințare scrisă atașată la ușa locuinței sau la ușa spațiilor de activitate a persoanei ce urmează să depună apelul motivat.

Consideră că încheierea recurată urmează a fi casată deoarece menținerea acesteia îi îngrădește dreptul fundamental de acces la justiție.

Examinând recursul depus de către lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca fiind inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241, alin. (1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul 1 al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Potrivit art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Potrivit speței, instanța de recurs consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stipulează că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 decembrie 2023, lichidatorul S.C. „ZVN Corcom” S.R.L., Cergă Mihail, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs împotriva încheierii din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, împotriva hotărârii din 27 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că apelantul nu a depus cererea de apel motivată în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului/apelantului lichidatorul SC „ZVN Corcom” S.R.L., Cergă Mihail, la adresa electronică cergamihail@gmail.com indicată de recurent în cererile depuse către instanță, și utilizată în comunicarea cu instanța de judecată (f.

d. 67), fiind notificată recurentului la data de 19 noiembrie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f.d.105).

Astfel, în speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la 20 noiembrie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării încheierii judecătorești contestate și a expirat la 04 decembrie 2023 (luni), pe când cererea de recurs a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău în data de 15 decembrie 2023, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ. Or, legiuitorul a determinat că dreptul la depunerea recursului este limitat la un anumit interval și anume 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești.

În plus, instanța de recurs mai relevă că încheierea din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la data de 22 septembrie 2023 și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău, <https://cac.instante.justice.md/>.

La acest capitol, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art.242 din Codul administrativ, care cert, expres și imperativ stipulează că, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din sensul normei de drept citate supra, rezultă că, după notificarea încheierii instanței de apel, recurentul urmează să depună recursul motivat în interiorul termenului legal de 15 zile și nemijlocit la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, la caz, la Curtea de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că, transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a lichidatorului SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, lipsesc.

Din cele menționate rezultă că, momentul recepționării documentului electronic (copia încheierii Curții de Apel Chișinău) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional - adresa electronică: cergamihail@gmail.com, indicat de destinatar în materialele cauzei.

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 15 zile prevăzut la art.242 din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului, urma să curgă începând cu 20 noiembrie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării recurentului a încheierii Curții de Apel Chișinău și care urma să expire la 04 decembrie 2023, zi de luni, inclusiv. Însă, necătând acestui fapt, lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail a depus

recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău la 15 decembrie 2023, cu încălcarea evidentă a termenului de depunere a recursului.

Subsecvent, instanța de recurs învederează că hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului în conformitate cu art.242 din Codul administrativ.

În speță, culpa că lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail a depus tardiv cererea de recurs nu se datorează Curții de Apel Chișinău, care a respectat corespunzător prevederile legale de notificare a actului de procedură, dar ultimului care nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut la art.242 din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

La acest capitol se rețin prevederile art.24 alin.(1) din Codul administrativ, care statuează că, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.242 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage drept consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În conformitate cu prevederile art.65 alin.(1), (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din materialele cauzei, precum și din conținutul recursului depus de lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, Completul reține că, ultimul n-a făcut uz de

prevederile art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

Din cele menționate, se impune declararea recursului depus de lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, ca inadmisibil, în temeiul art.243 alin.(1) lit.a) din Codul administrativ în coroborare cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage în consecință decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În conformitate cu art.36 alin.(2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție amintește că art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventuality pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, Completul de judecată ajunge la concluzia de a declara recursului depus de lichidatorul SC „ZVN Corcom” SRL, Cergă Mihail, ca inadmisibil.

Conform art.191 alin.(5), art.241, art.242 și art.243 alin.(1) lit.a) și alin.(2) în coroborare cu art.236 alin.(2) lit.d) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se declară inadmisibil recursul depus de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „ZVN Corcom”, Cergă Mihail, împotriva încheierii din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată intentată la acțiunea depusă de Societatea Comercială „ZVN Corcom” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi